ICCJ – Funcţionar public. Răspundere disciplinară. Termen de prescripţie

Legislaţie relevantă:

Legea nr. 188/1999

Potrivit art. 77 alin.(5) din Legea nr.188/1999, republicată „Sancţiunile disciplinare se aplică în termen de cel mult 1 an de la data sesizării comisiei de disciplină cu privire la săvârșirea abaterii disciplinare, dar nu mai târziu de 2 ani de la data săvârșirii abaterii disciplinare”.

Din interpretarea textului legal citat, rezultă faptul că cele două termene nu sunt alternative, fiind obligatoriu ca aplicarea sancţiunii disciplinare să se circumscrie ambelor termene, astfel încât nerespectarea oricăruia dintre ele, constituie un viciu de nelegalitate.

Decizia nr. 1107 din 1 martie 2012

Notă: Instanţa a avut în vedere dispoziţiile Legii nr. 188/1999 privind statutul funcţionarilor publici, în forma republicată în M.Of. nr. 365 di 29.05.2007, cu modificările și completările ulterioare.

Prin cererea înregistrată pe rolul Curţii de Apel Timișoara reclamantul BE a solicitat ca, în contradictoriu cu pârâţii Președintele Agenţiei Naţionale de Administrare Fiscală, Autoritatea Naţională a Vămilor și Direcţia Regională pentru Accize și Operaţiuni Vamale Timișoara, să se constate nulitatea absolută a Ordinului nr.2111/ 19.05.2011, emis de pârâtul Președintele Agenţiei Naţionale de Administrare Fiscală, iar în subsidiar să se dispună anularea acestuia și suspendarea executării sale până la soluţionare irevocabilă a

contestaţiei, cu cheltuieli de judecată.

În motivare s-a arătat că prin Ordinul nr. 2111 din 19.05.2011 emis de Președintele Agenţiei Naţionale de Administrare Fiscală, comunicat reclamantului la 20.05.2011, acesta a fost sancţionat disciplinar cu diminuarea drepturilor salariale cu 10% pe o perioadă de două luni, în baza art. 75, art. 77 alin.(1), alin.(2) lit.j, alin.(3) lit.b, alin.(4), alin.(5), art.78 alin.(3) și art.79 alin.(1) din Legea nr.188/1999, coroborat cu art. 50 alin.(1), alin.(3) și 4 din H.G. nr.1344/2007.

În cuprinsul actului sancţionator s-a reţinut că reclamantul se face vinovat de încălcarea prevederilor legale referitoare la îndatoriri, incompatibilităţi, conflicte de interese și interdicţii stabilite prin lege pentru funcţionarii publici, abatere reglementată de art.77 alin.(1) lit.i) din Legea nr.188/1999, întrucât ar fi permis ca pe calculatorul din biroul său să fie redactată o cerere în numele S.C. „P” S.R.L., pentru desigilarea instalaţiei de producţie și a căilor de acces din cadrul antrepozitului fiscal deţinut, în legătură cu o acţiune în contencios administrativ îndreptată împotriva DJAOV Arad, utilizând astfel bunurile aparţinând autorităţii vamale pentru desfășurarea altor activităţi decât cele aferente funcţiei publice deţinute.

Reclamantul a susţinut că ordinul atacat este nul absolut, întrucât nu cuprinde menţiunile obligatorii impuse de artr.50 alin.3 din H.G. nr.1344/ 31.10.2007, respectiv nu menţionează termenul în care poate fi contestată sancţiunea disciplinară, instanţa la care poate fi îndreptată contestaţia și nici motivele pentru care au fost înlăturate apărările sale, formulate prin întâmpinarea comunicată Comisiei de disciplină, urmare a citaţiei emisă la 21.09.2010, care vizau nulitatea procedurii de cercetare disciplinară prealabilă, urmare a neregulatei citări, raportat la dispoziţiile art. 35 alin.2 din H.G. nr.1344/2007.

De asemenea, s-a susţinut că ordinul atacat ar fi nul ca urmare a faptului că a fost emis după parcurgerea procedurii de cercetare disciplinară prealabilă de către o comisie de disciplină necompetentă, acesta apreciind că cercetarea sa trebuia efectuată de către Comisia de disciplină din cadrul ANAP, conform art.10 alin.(2) și art. 29 alin.(3) din H.G. nr.1344/2007, dat fiind faptul că, la data derulării acestei proceduri, deţinea funcţia publică de director administrativ, numit prin ordin al Președintelui ANAF.

Sub un alt aspect, s-a arătat că au fost încălcate prevederile art. 77 alin.(5) din Legea nr.188/1999, în sensul că sancţiunea disciplinară a fost aplicată după expirarea termenului de un an de la data sesizării Comisiei de disciplină cu privire la săvârșirea pretinsei abateri disciplinare

Prin cererea depusă la dosar la 20.09.2011, reclamantul a precizat că nu a înţeles să cheme în judecată Președintele Agenţiei Naţionale de Administrare Fiscală, ci însăși Agenţia Naţională de Administrare Fiscală, în calitate de emitent al actului contestat.

Prin întâmpinările depuse la dosar, autorităţile pârâte au solicitat respingerea acţiunii, susţinând că reclamantul se face vinovat de săvârșirea abaterii disciplinare reţinute în sarcina sa, iar Ordinul nr. 2111/19.05.2011 cuprinde toate elementele impuse de art. 50 alin.(3) din H.G. nr. 1344/2007, iar probele administrate în cursul cercetării disciplinare au relevat vinovăţia sa.

Prin încheierea de ședinţă din data de 20.09.2011 a fost admisă cererea de suspendare a executării Ordinului nr. 2111/19.05.2011, pentru motivele expuse în cuprinsul acelei hotărâri.

Prin Sentinţa civilă nr.433 din 5 octombrie 2011, Curtea de Apel Timișoara – Secţia contencios administrativ și fiscal a

admis în parte acţiunea și a dispus anularea Ordinului nr.2111 din 19.05.2011, respingând, în rest, cererea.

Pentru a hotărî astfel, instanţa de fond a reţinut următoarele:

– Prin Ordinul nr.2111 din 19.05.2011 emis de Președintele Agenţiei Naţionale de Administrare Fiscală, comunicat reclamantului la 20.05.2011, acesta a fost sancţionat disciplinar cu diminuarea drepturilor salariale cu 10% pe o perioadă de două luni, în baza art. 75, art. 77 alin.1, alin.2 lit.j, alin.(3) lit.b, alin.(4), alin.(5), art.78 alin.(3) și art.79 alin.(1) din Legea nr.188/ 1999, coroborat cu art. 50 alin.(1), alin.3 și 4 din H.G. nr. 1344/2007;

– În speţă nu se verifică susţinerile privind nulitatea absolută a Ordinului nr. 2111/19.05.2011 emis de Președintele Agenţiei Naţionale de Administrare Fiscală, referitoare la neprecizarea instanţei competente la care poate fi contestat actul astfel emis și nici termenul în care sancţiunea disciplinară poate fi contestată, la faptul că acesta a fost emis de către un organ necompetent, raportat la funcţia publică pe care o ocupa la data emiterii sale.

– Dat fiind că la data sesizării comisiei de disciplină din cadrul Autorităţii Naţionale a Vămilor București reclamantul nu deţinea funcţia prevăzută de art.1 lit.g) din Ordinul emis de Președintele Agenţiei Naţionale de Administrare Fiscală nr.71 din 14 ianuarie 2008, privind organizarea și funcţionarea Comisiei de disciplină din cadrul Agenţiei Naţionale de Administrare Fiscală, instanţa de fond a concluzionat că, nu se poate constata nelegalitatea actului sancţionator atacat pentru nerespectarea normelor de competenţă în efectuarea cercetării disciplinare.

Nu se verifică nici susţinerile reclamantului referitoare la încălcarea condiţiilor de formă legal impuse pentru emiterea sa, căci în art. 3 din dispozitivul său au fost reproduse

fidel prevederile art.80 din Legea nr.188/1999, respectiv, art.51 din H.G. nr.1344/2007, rezultând astfel că emitentul actului a înţeles astfel să facă trimitere la reglementările legale în vigoare, a căror conţinut se prezumă a fi cunoscut de către reclamant.

Raportat la starea de fapt reţinută anterior, curtea de apel a constatat că cererea reclamantului de anulare a ordinului apare parţial întemeiată, verificându-se, în cauză, susţinerile reclamantului referitoare la aplicarea sancţiunii disciplinare cu depășirea termenului de prescripţie de 1 an, reglementat de art. 77 alin.(5) din Legea nr. 188/1999. S-a reţinut că rezultă atât din cuprinsul Ordinului nr.2111 din 19.05.2011 (fila 11), cât și din copia sesizării adresate de către Direcţia Regională pentru Accize și Operaţiuni Vamale Timișoara, Autorităţii Naţionale a Vămilor București, sub nr. 12574/ 23.04.2010, că la 28.04.2010 a fost înregistrată la comisia de disciplină din cadrul Autorităţii Naţionale a Vămilor București (competentă, potrivit argumentelor mai sus expuse, să efectueze cercetarea disciplinară), sesizarea pentru declanșarea cercetării disciplinare a reclamantului, însoţită de nota de constatare prin care era expusă starea de fapt considerată a releva săvârșirea abaterii disciplinare.

Ca atare, în data de 28.04.2010 a început să curgă termenul de 1 an în interiorul căruia trebuia aplicată sancţiunea disciplinară reclamantului, iar ordinul de aplicare a sancţiunii disciplinare a fost emis după expirarea acestuia, la data de 19.05.2011.

S-a concluzionat în sensul că având în vedere că prin întâmpinările depuse la dosar, ori în cadrul concluziilor orale puse la dezbaterea în fond a cauzei, pârâtele nu au formulat apărări cu privire la aceste susţineri și nu au relevat motive de suspendare ori întrerupere a termenului de prescripţie menţionat, termenul mai sus menţionat, reglementat de art.77 alin.(5) din Legea nr.188/1999 a expirat anterior emiterii ordinului sancţionator.

2.1. Împotriva acestei sentinţe au declarat recurs Autoritatea Naţională a Vămilor prin Direcţia Regională pentru Accize și Operaţiuni Vamale Timișoara și Agenţia Naţională de Administrare Fiscală, care au invocat motivul de recurs prevăzut la art.304 pct.9, în condiţiile art.304[1] din Codul de procedură civilă, fiind susţinute, în esenţă, următoarele critici:

– potrivit art.77 alin.(5) din Legea nr.188/1999 republicată, „sancţiunea disciplinară se aplică în termen de cel mult 1 an de la data sesizării comisiei de disciplină cu privire la săvârșirea abaterii disciplinare, dar nu mai târziu de 2 ani de la data săvârșirii abaterii disciplinare”;

– instanţa de fond a interpretat greșit dispoziţiile legale citate, ignorând că sancţiunea disciplinară a fost aplicată la data de 19.05.2011, deci în cadrul termenului de 2 ani de la data săvârșirii abaterii disciplinare – 19.11.2009.

În concluzie, cele două autorităţi au solicitat admiterea recursurilor, desfiinţarea soluţiei pronunţate și trimiterea cauzei pentru rejudecare.

2.2. Reclamantul a depus întâmpinare prin care a răspuns criticilor formulate, susţinând că soluţia instanţei de fond este legală și temeinică și solicitând respingerea recursurilor ca nefondate.

Recursurile sunt nefondate pentru considerentele care vor fi prezentate în continuare.

Așa cum s-a arătat în expunerea rezumativă prezentată mai sus, prin Ordinul nr.2111 emis la data de 19.05.2011, intimatul-reclamant a fost sancţionat disciplinar cu diminuarea drepturilor salariale cu 10% pe o perioadă de 2 luni, conform prevederilor art.75, art.77 alin.(1), alin.(2) lit.j), alin.(3) lit.b), alin.(4), alin.(5), art.78 alin.(3) și art.79 alin.(1) din Legea nr.188/1999, republicată.

Din actele și lucrările cauzei rezultă că, așa cum în mod judicios a reţinut instanţa de fond, Comisia de disciplină competentă a fost sesizată la data de 28.04.2010, iar sancţiunea a fost aplicată prin Ordinul nr.2111 din 19.05.2011, ceea ce înseamnă încălcarea termenului de 1 an, prevăzut de lege.

Astfel, potrivit art.77 alin.(5) din Legea nr.188/1999, republicată „Sancţiunile disciplinare se aplică în termen de cel mult 1 an de la data sesizării comisiei de disciplină cu privire la săvârșirea abaterii disciplinare, dar nu mai târziu de 2 ani de la data săvârșirii abaterii disciplinare”.

Din interpretarea textului legal citat, instanţa de recurs reţine că cele două termene nu sunt alternative, fiind obligatoriu ca aplicarea sancţiunii disciplinare să se circumscrie ambelor termene, astfel încât nerespectarea oricăruia dintre ele, constituie un viciu de nelegalitate.

Or, în cauză, este necontestat că sancţiunea a fost aplicată prin Ordinul nr.2111 emis la data de 19.05.2011, în timp ce Comisia de disciplină competentă fusese sesizată la data de 28.04.2010, ceea ce reprezintă încălcarea termenului de 1 an prevăzut la art.77 alin.(5) din Legea nr.188/ 1999, republicată.

Soluţia instanţei de fond este legală și temeinică, recursurile fiind în consecinţă, respinse ca nefondate.